

Sammanfattning

Utgivare

Nationella centret för utbildningsutvärdering

Publikationens namn

Utvärdering av den tekniska högskoleutbildningen

Författare

Anneli Pirttilä, Olli Silvén, Heli Harrikari, Ella Joukkola, Laura Juvonen, Juha Kontio, Alf Rehn & Otto Leppänen

Utvärderingen av den tekniska högskoleutbildningen genomfördes 2019. Syftet med utvärderingen var att producera en helhetsbild av och information om läget ifråga om utbildningsutbudet, examinas kompetensinriktning och arbetslivsrelevans. I utvärderingen granskades styrkor och utvecklingsbehov vad gäller högskolornas och högskolesystemets förmåga att utveckla utbildningsutbudet att motsvara föränderliga kompetensbehov och framtidens verksamhetsmiljöer. Utvärderingsfrågorna var:

1. Vilket är nuläget ifråga om utbildningsutbudet inom det tekniska området?
2. Vilket är informationsunderlaget för utvecklingen av utbildningsutbudet?
3. Vilka processer och nätverk för utveckling av utbildningsutbudet finns det inom det tekniska området?

I utvärderingen användes data på ett mångsidigt sätt: färdigt responsmaterial (Kandidatrespons, AVOP (YH, högre YH), Karriäruppföljning av magistrar), Statistikcentralens material, statistiskt material från databasen Vipunen, material från självvärderingsenkäten för examensprogram och för utbildningsområdet, material från fokusgrupparbete, både gemensamt för de fyra utvärderingar av utbildningsområden som pågick samtidigt och specifikt för det tekniska området samt case-analys. Dessutom behandlades vid ett utvecklingsseminarium för den tekniska högskoleutbildningen utvärderingens preliminära slutledningar och utvecklingsrekommendationer. Seminariets resultat fungerade också som utvärderingsmaterial.

Enligt utvärderingen är **de centrala styrkorna** inom den tekniska högskoleutbildningen:

- Teknisk högskoleutbildning **skapar mervärde för de studerande i form av goda sysselsättningsmöjligheter och goda inkomster**. Inom utbildningarna inom det tekniska området finns det i någon mån skillnader när det gäller inkomstnivån. Genom att sprida god praxis inom den tekniska högskoleutbildningen kan man förbättra de studerandes framgång på arbetsmarknaden.

- Högskolorna **upprätthåller väl sina kontakter med arbetslivet och sina nätverk**. Vid yrkeshögskolorna och universiteten finns en stark vilja att beakta arbetslivets behov och utveckla utbildningen enligt dem.
- Inom den tekniska högskoleutbildningen **identifieras behovet både att förnya kunnandet i samhället och att förnya sig själv**. I yrkeshögskolorna och universiteten finns förmåga till nytänkande och förnyelse samt vilja att genomföra förändringar.
- De tekniska **högskolesamfunden är internationella**. De erbjuder Finland utmärkta möjligheter för invandring av utbildad arbetskraft, ifall man bättre lyckas integrera utländska studerande i det finländska samhället och arbetslivet redan under studietiden.

De centrala utvecklingsrekommendationerna för den tekniska högskoleutbildningen är:

- Profileringen av den tekniska högskoleutbildningen har inte varit tillräcklig och det finns inte heller på nationell nivå någon klar vision av den strategiska riktningen eller ledarskap för att driva igenom den. **Incitament för samarbete och specialisering bör skapas inom styrningen av högskolorna**. Digitaliseringen bör utnyttjas mera än i nuläget för att säkerställa regional tillgång på utbildningsutbudet.
- **Den tekniska högskoleutbildningen** som erbjuds vid universitet och yrkeshögskolor **bör utvecklas som en helhet**. Den tekniska högskoleutbildningen som helhet bör modigt och fördomsfritt ses över på nationell nivå. Det bedrivs alltför lite samarbete över gränsen för dualmodellen. I stället för att upprätthålla separata helheter bör man bygga upp och utnyttja gemensamma infrastrukturer för teknologi och tjänster.
- **Den tekniska högskoleutbildningens svaga dragningskraft är ett nationellt problem**, vars orsaker ligger mycket djupt i samhällsutvecklingen. Tillgången på kompetent arbetskraft med ingenjörsutbildning begränsar redan nu företagets tillväxtpotentialer. För att lösa problemet bör man snabbt vidta målinriktade nationella åtgärder.
- **Det saknas en ambitiös långsiktig vision om en reform av det kontinuerliga lärandet**. En samlad nationell vision bör sammanställas och olika aktörer bör binda sig till reformen. I kontinuerligt lärande bör man ändra fokus från produktion till kunden och lyfta fram kunnandet som kärnan i kontinuerligt lärande. Högskolorna och arbetslivet bör utveckla långsiktiga partnerskap för att förutse kompetensbehov och stärka framtidsarbetet.

Nyckelord: arbetslivsrelevans, det tekniska utbildningsområdet, högre utbildning, högskolor, internationalisering, kompetensinriktning, kontinuerligt lärande, profilering, styrning av högre utbildning, universitet, utbildningsutbud, utvärdering, yrkeshögskolor.